

ARHITEKTURA

Mesečna revija za stavbno, likovno in uporabno umetnost. - Naročnina letno Din 120.—, za inozemstvo Din 150.—, posamezna številka Din 15.—. - Uprava: Gajeva ulica 9. Izdaja konzorcij »Arhitekture« (Ing. arch. Dragotin Fatur). - Odgovorni in tehnični urednik arch. Jože Mesar. - Redakcijski odbor Beograd: dr. Ing. arch. J. Dubovy, Ing. arch. M. Zloković, Ing. arch. B. Kojić, Ing. arch. B. Maksimović. Redakcijski odbor Zagreb: arch. M. Vidaković, arch. J. Pičman, Ing. arch. Zemljak. - Redakcijski odbor Ljubljana: Ing. arch. R. Kregar, Ing. arch. H. Hus, Ing. arch. S. Rohrman, Ing. arch. G. Ogrin. Grafično delo Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani (K. Čeč).

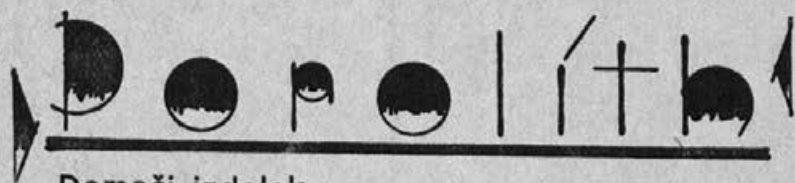
Mesečna revija za gradevinsku, likovno i primenjenu umetnost. - Pretplata godišnje Din 120.—, z. inozemstvo Din 150.—, pojedini broj Din 15.—. - Uprava: Gajeva ulica 9. - Izdaja Konzorcij »Arhitekture« (Ing. arch. Dragotin Fatur). - Odgovorni i tehnički urednik arch. Jože Mesar. - Redakcioni odbor Beograd: dr. Ing. arch. J. Dubovy, Ing. arch. M. Zloković, Ing. arch. B. Kojić, Ing. arch. B. Maksimović. Redakcioni odbor Zagreb: arch. M. Vidaković, arch. J. Pičman, Ing. arch. Zemljak. - Redakcioni odbor Ljubljana: Ing. arch. R. Kregar, Ing. arch. H. Hus, Ing. arch. S. Rohrman, Ing. arch. G. Ogrin. Grafički radovi Jugoslovanske tiskarne u Ljubljani (K. Čeč).

Měsíční revue pro stavební, výtvarné a užité umění. - Předplatné celoročně Din 120.— do ciziny Din 150.—, jednotlivé číslo Din 15.—. - Administrace: Ljubljana, Gajeva ulice 9. - Vydává Konsorcium »Arhitektury« (Ing. arch. Dragotin Fatur). - Odpovědný redaktor arch. Jos. Mesar. - Grafickou práci provádí Jugoslovanská tiskárna, Ljubljana (K. Čeč).

Revue mensuelle de l'architecture et de l'art. - Prix de l'abonnement annuel Din 120.— pour l'étranger Din 150.—, le numéro Din 15.—. - Rédaction: Ljubljana, Gajeva ulica 9. - Publiée par l'association »Arhitektura« (Ing. arch. Dragotin Fatur). - Rédacteur responsable: arch. Jože Mesar. Travail graphique: Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana (K. Čeč).

Monatliche Zeitschrift für Baukunst, bildende und angewandte Kunst. - Bezugspreis jährlich Din 120.—, für das Ausland 150.—, Einzelnummer Din 15.—. - Administration: Ljubljana, Gajeva ulica 9. - Herausgegeben vom Konsortium »Arhitektura« (Ing. arch. Dragotin Fatur). - Verantwortlicher Redakteur: arch. Jože Mesar. - Graphische Ausstattung: Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana (K. Čeč).

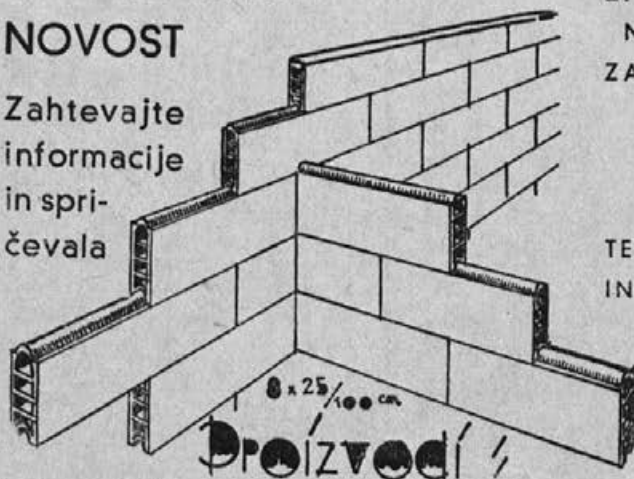
VSEBINA: Fatur, Kos, Platner: „Hranilni in posojilni konzorcij“ v Ljubljani 129/138 Ulrich, Bahovec: Sanatorij za tuberkulozne na Šupljoj steni kraj Avale 138/142 Zloković: Stara i nova shvatanja 143/144 Zloković: Zgrada Narodnog Univerziteta 143/145 Kregar: Sedobni hotel 145/150 Kregar: Hotel „Metropol“ 145/152 Jakopič: Mestni trg št. 25 153 Fatur: O notranji opremi 154/157 Omahen-Serajnik: Dekliška soba 154/155 Mesar: Modni salon „Nives“ 156/157 Mesar: Jedilna soba g. Hlebša 158/160

Domači izdelek

NOVOST

Zahtevajte
informacije
in pri-
čevala

ZA VMESNE STENE, OBLOGE VSAKE VRSTE, ZA
NOTRANJO IN ZUNANJO IZOLACIJO I. T. D.
ZA POLOVICO CENEJŠI OD INOZEM. IZDELKOV

TEŽINA 40 kg za 1 m²

Jugosl. patent priglašen

TEHNIČNO PREISKOV. IN OBL. ODOBRENO OD
INSTITUTA ZA TEH. MEH. NA UNIVERZI KRALJA
ALEKSANDRA V LJUBLJANI

SOLVENTNI ZASTOPNIKI ZA VSA
VEČJA OKROŽJA IŠČEJO SE

OPEKARNA LAJTERSBERG / KOŠAKI PRI MARIBORU

Arch. Milan Zloković, Beograd

Zgrada Narodnog Univerziteta J. M. Kolarca u Beogradu (1 otkup)
Glavni izgled

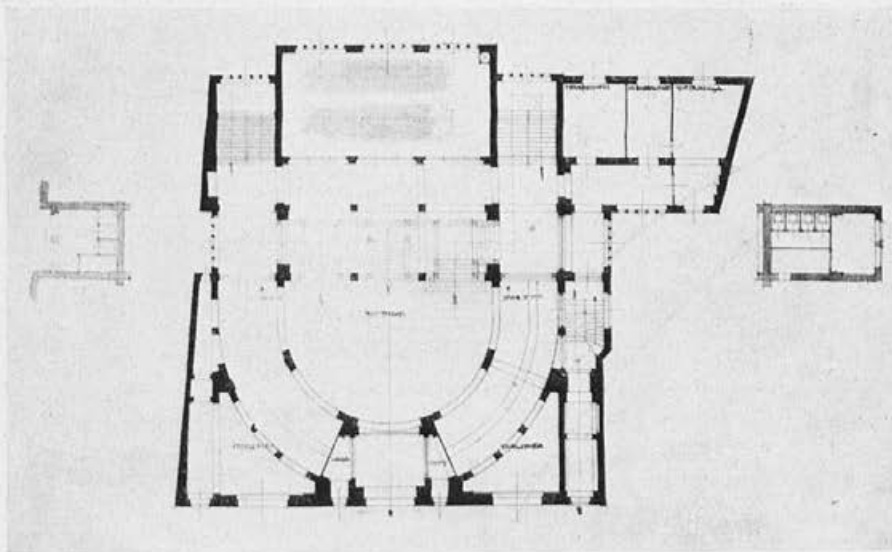
Arch. Milan Zloković, Beograd

STARA I NOVA SHVATANJA

U drugoj polovini prošloga veka velike umetničke pretenzije, bez prodiranja u suštinu arhitektonskog stvaranja, sputavale su arhitekturu. Čudnovato, napredovanje tehnike izazivalo je arhitekte da se sve više udube u stilističko proučavanje prošlosti mesto da kritički i sa razumevanjem prihvate svaku korisnu novinu. Gvožđe, armirani beton i postepene tekovine građevinske industrije podvrgavale su se po želji projektanta u pomoćne i podređene građevinske elemente lišene svog osnovnog smisla, Grčevito oslanjanje na istorijske forme i nacionalni obziri odbijali su svaku neakademsku interpretaciju kao napad na tradicionalno shvatanje arhitekture, gubeći pri tome sasvim iz vida srž arhitektonskog problema.

U zidanju preovlađivao je pojam o primeni plemenitih građevinskih materijala. Pošto su takvi pojmovi najčešće dolazili u sukob sa finansijskim sredstvima poslodavaca, arhitekti pribegli su bez kolebanja imitaciji. Malo je ko u to doba shvaćao arhitekturu kao društvenu umetnost, obeleženu prostornim i racionalnim zahtevima građevinskog programa. Pojavili su se inženjeri kao saradnici arhitekta i ono što je bilo jasno i razgovetno u logičnim inženjerskim konstrukcijama, arhitektu su svesno brisali ističući uvek stilsku obradu kao bitnu. Drugostepena i ornamentalna plastika godila je svima sa njenim jeftinim efektima i čistoća forme smatrana je kao znak siromašne umetničke invencije.

Pojavila se reakcija. Početkom XX. veka odvratnost prema svemu što je dolazilo sa raznih akademija i universiteta zaokupila je skoro sve a pogotovo ondašnje mlade arhitekte. Svi su počeli da se oduševljavaju za novi stil, za secesiju, za stil slobodne i proizvoljne linije. Apsolutna promena u obradi detalja pored stereotipnih pravila u kompoziciji, sasvim prirodno, nije donela ničeg novog sem što je uticala na slabljenje inače sumnjive arhitektonske logike i ukusa. Čak ljudi od talenta, zaneseni ovom otrovnom strujom, počeli su da izmišljaju najbizarnije forme, sve u suštoj protivnosti sa materijalom u kome su se izrađivale.

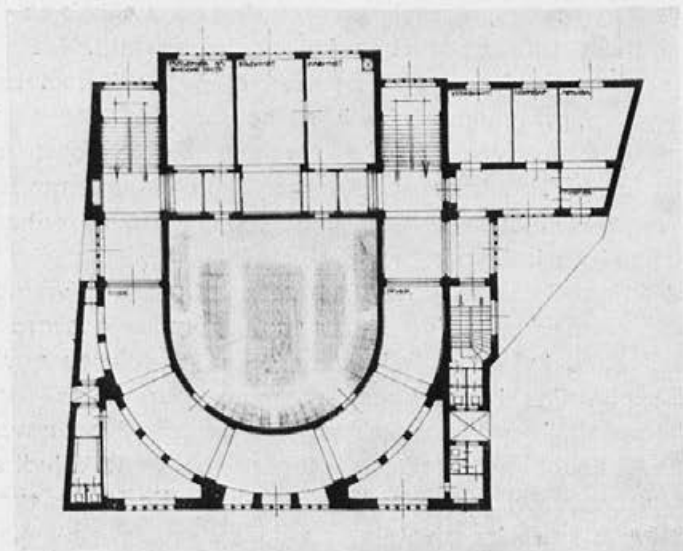

Arch. Milan Zloković, Beograd

Zgrada Narodnog Univerziteta J. M. Kolarca u Beogradu
Osnova prizemlja

Srećom, taj bolesni zanos nije dugo trajao. Društveni preobražaj, nagli razvitak industrije i pred rat naročito trezvenije gledanje uticalo je povoljno na razvoj najnovije arhitekture. Bilo je već ljudi koji su umeli da posmatraju gradjevinu kao sklop raznih smišljeno povezanih funkcija, zahtevajući pri tome konstruktivnu istinu i celishodnu primenu i obradu materijala. Neizveštačeno proučavanje stvarnih potreba programa uticalo je i na osnovno rešenje problema. Arhitekt je napokon osetio važnost, u koje se svrhe zgrada radi.

Skromno, u zgradama primarnih društvenih potreba, u radničkim stanovima, školama i bolnicama, a pogotovo u industrijskim postrojenjima nov pokret probija sebi put, lagano i sigurno, iz dana u dan. Posleratni polet, snažan i ubedljiv u rešavanju i sprovođenju praktičnih problema na socijalnom polju, podigao je arhitekturu na njen pravi stepen — na iskreni i oplemenjeni izraz potreba i želja današnjih civilizovanih ljudi.

Arch. M. Zloković, Beograd
Zgrada Narodnog Univerziteta J. M. Kolarca
u Beogradu
Osnova partera sale